

hvor det omvendte System er gjort gjældende, og hvor netop Repræsentanterne udgaa fra Kreditorerne, hvorimod jeg ikke tror, at der er nogen Kreditforening — jeg kan tage fejl deri, men almindeligt er det i alt Fald ikke — hvor Myndigheden tilfalder begge Parter. Derksom man vilde tænke sig Fremtiden for en Kreditforenings Vedkommende, hvor Styrelsen ligger i Debitorernes Hænder, saa tror jeg, man maa indrømme, at Garantien for Kreditorerne ligger netop i den Omstændighed, at Foreningerne ikke raade vilkaarlig over deres Statuter. Det ærede Medlem, som først havde Ordet i Dag, og som ankede saa stærkt over den Bestemmelse i Lovforslaget, at det var Regjeringen, der skulde stadfæste Statutterne, og at det endogaa ved lgl. Anordning skulde fastsættes, hvilke almindelige Bestemmelser, det vil sige, hvilke Hovedbestemmelser, der skal findes i alle Statuter, og at det forbeholdes Regjeringen senere at gjøre Forandring deri — dette ærede Medlem vil dog næppe have overset, at for Kreditforeningernes Vedkommende er Forholdet ingenlunde det for Tiden, at de raade frit over deres Statuter, paa ingen Maade. De Fordele, som Loven af 1850 giver Regjeringen Ret til at tilstaa Kreditforeningerne, faae de kun, naar Regjeringen finder, at deres Statuter passe, og ingenksomhelst Forandring kan siden gjøres uden Regjeringens Samtykke, og jeg tror, at dersom ikke disse Bestemmelser fandtes, vilde Kreditforeningernes Kredit paa Børgemarkedet være overmaade lille netop af den Grund, at Kreditforeningerne styres af Debitorerne uden Kreditorernes Medvirning. Jeg formener altsaa, at en nøie Underjøgelse af Forholdet vil føre til det Resultat, at Hypothekbankobligationerne, overensstemmende med Forslaget, ville kunne gjøre sikker Regning paa en betydelig højere Kurs end den, Kreditforeningsobligationerne kunne faae, og at altsaa selvfølgelig de af Hypothekbanken tilveiebragte Laanemidler kunne udlaanes billigere, end Kreditforeningen kan tilbyde sine Laanere.

Det er jo egentlig Hovedpunktet, Hovedspørgsmaalet, som maa afgjøres. Det Andet, som er fremhævet af mig ved Fremlæggelsen af Lovforslaget, at man herigjennem vil kunne tilbyde Laantagerne kontant Laan og undgaa den Usikkerhed for Laantagerne i Kreditforeningerne, at de ikke vide i Forveien, til hvilken Pris de kunne udbringe Laanet — at denne anden Fordel var tilstede i Forslaget, blev meget stærkt benægtet af det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen); men jeg tror, med Ret. Det ærede Medlem mente, at naar det stod Bank-

bestyrelsen i Forening med Regjeringen frit for at forandre Kursen, hvorefter Laanet blev udbetalt, havde Laantagerne ligesaa liden — ja jeg tror endogaa, han jagde endnu mindre Sikkerhed for, hvad de i Virkeligheden fik ud af Laanet, end nu. Jeg tror ikke, at det kan være tvivlsomt for Noget, som med Opmærksomhed læser Lovforslaget, at Tanken i Lovforslaget er den, at Hypothekbanken udlaaner til Kreditforeningerne Penge paa ligesaa billige Billaar, som Hypothekbanken overhovedet kan skaffe dem, kun med det nødvendige Fradrag, for at den selv kan bestaa, og at det selvfølgelig vil blive paaset ved Kreditforeningernes Statuter, at de blive nøbde til at udlaane Pengene ligesaa billig, som de have faaet dem. Særlig denne Bestemmelse om Forandring af Kursen er aldeles nødvendig, da man ikke har nogen Garanti for, at Kursen paa Verdensmarkedet til enhver Tid er den samme. Hvorledes stiftes disse Laan, eller hvorledes i alt Fald have vore Raabøer, som have gammel Erfaring i at bruge dette Maskineri, arrangeret disse Laan? Dersom de ærede Medlemmer ville efterse en eller anden Opgjørelse af den svenske Hypothekbank, der selvfølgelig fremkommer Klar for Klar, ville de se, at i hele denne Række af Klar, fra 1861 til nu, er der stiftet 7—8 store Laan, Tallene tør jeg ikke indestaa for, men det er Laan paa indtil halvhundrede Millioner ad Gangen, og saa længe ethvert Laan er til Disposition, er selvfølgelig Kursen usforandret. Derimod kan man umulig binde Kursen ud over den Tid, da man har Midler til Disposition, der ere laante til en bestemt Pris; det maa jo ubetinget kunne forbeholdes, at man kan sætte Kursen efter, hvad Prisen har været paa Laan til de forskjellige Tider. Det er umuligt andet. Lovforslagets Bestemmelse om, at en Forandring i Kursen kun kan fastsættes med Regjeringens Samtykke, er jo netop af mig sat ind som yderligere Garanti for, at der kan være den størst mulige Stabilitet i Kursen. Det er det, der har været mit Formaal. En anden Anke, der er kommen frem, og som staar i Forbindelse med Laantagningen for Hypothekbankens Vedkommende, er den, at Laantagerne i Landet umulig kunne være tjente med, at de faae bevilget Laan, som eventuelt ikke kunne effektueres i den paagjældende Termin. Jeg skal tillade mig at betegne dette mere som blot et Tankeexperiment, at noget Saadant kunde ske, end som en virkelig Indvending derimod, og jeg skal blandt Andet anføre, at en affkurat tilvarende Bestemmelse findes i den svenske Hypothekbankslø, men saa vidt jeg veed, er det aldrig sket, at man har behøvet at benytte denne Restriktion, og i hvert